

UCHWAŁA NR 138/2024
ZARZĄDU POWIATU SOKÓLSKIEGO

z dnia 26 listopada 2024 r.

**w sprawie zatwierdzenia diagnozy potrzeb w zakresie edukacji włączającej
w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Sokółce**

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 107), oraz art. 29 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 1 i 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 737) uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Zatwierdza się diagnozę potrzeb w zakresie edukacji włączającej w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Sokółce.
2. Diagnoza, o której mowa w ust.1 została opracowana przez dyrektora Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Sokółce, w celu złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny PLUS Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego, Działanie 8.1 Rozwój edukacji i kształcenia, Edukacja włączająca, Nabór nr: FEPD.08.01-IZ.00-004/24

§ 2.

Diagnoza potrzeb w zakresie edukacji włączającej w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Sokółce, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Zarząd:

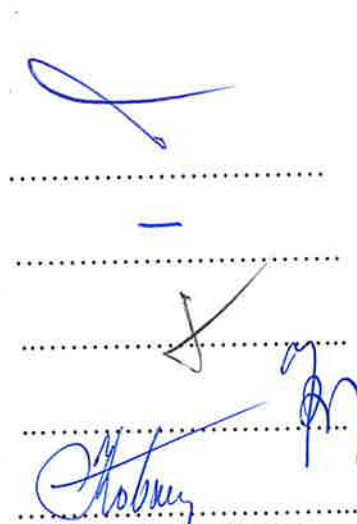
1.Piotr Rećko

2.Łukasz Owsiejko

3.Jerzy Białomyzy

4.Bożena Jolanta Jelska-Jarós

5.Kazimierz Łabieniec

Dobrenko

Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy
Sokółka

**SPECJALNY OŚRODEK
SZKOLNO-WYCHOWAWCZY**
im. Janusza Korczaka
16-100 Sokółka, ul. Os. Zielone 1A
tel. (085) 711-26-78
NIP 545-12-69-853, REG. 001096060

Sokółka, 22.11.2024 r.

SOSW.034.1.2024

**Starostwo Powiatowe
w Sokółce**

Dyrektor Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Sokółce przesyła diagnozę potrzeb Branżowej Szkoły I Stopnia Nr 3 Specjalnej w Sokółce, niezbędną do złożenia wniosku w konkursie w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027, Europejski Fundusz Społeczny PLUS.
Priorytet VIII Fundusze na rzecz edukacji i włączenia społecznego.
Działanie 8.1 Rozwój edukacji i kształcenia, Edukacja włączająca
Nabór nr: FEPD.08.01-IZ.00-004/24

DYREKTOR
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego
mgr Elżbieta Szomko

Diagnoza potrzeb Branżowej Szkoły I Stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Sokółce

Charakterystyka placówki:

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Janusza Korczaka w Sokółce jest placówką kształcącą dzieci i młodzież z niepełnosprawnością umysłową od stopnia lekkiego po głęboki. Placówka oferuje następujące formy kształcenia:

Wczesne wspomaganie rozwoju

Przedszkole Specjalne

Szkoła Podstawowa Specjalna

Szkoła Specjalna Przystosowująca do Pracy

Szkoła Branżowa I Stopnia o kierunku kucharz

Ośrodek prowadzi również nauczanie indywidualne i zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze w domach uczniów, którzy ze względu na stan zdrowia nie są w stanie uczęszczać do szkoły.

Wszyscy uczniowie przebywający w ośrodku posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, zespół specjalistów opracowuje dla każdego ucznia indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, dostosowując wymagania do jego potrzeb i możliwości. Oprócz podstawowych przedmiotów tj. j. polski, matematyka, język rosyjski, geografia, chemia, fizyka czy historia, uczniowie objęci są szerokim wachlarzem działań rewalidacyjnych: korygowaniem wad wymowy (logopedia), wad postawy (rehabilitacja, fizjoterapia), terapią pedagogiczną (zajęcia z pedagogiem, usprawnianie technik szkolnych, usprawnianie manualne), terapią SI i Biofeedback.

Placówka dysponuje profesjonalnie wyposażonymi klasopracowniami oraz gabinetami specjalistycznymi do zajęć rewalidacyjnych. Posiadamy m.in. pracownię komputerową, językową, plastyczną, gospodarstwa domowego, gabinet logopedyczny, gabinet do gimnastyki korekcyjnej, salę doświadczenia świata, salę muzyczną, a także siłownię i salę sportowo-rekreacyjną. Ośrodek otoczony jest mini parkiem, z wydzielonymi placami zabaw i siłownią na świeżym powietrzu.

Dodatkowo uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania na zajęciach pozalekcyjnych.

Ośrodek posiada sztandar, logo, foldery informacyjne, stronę internetową, a także portal społecznościowy facebook. Ma też: autobus i bus, którymi dowożeni są uczniowie z domów na zajęcia. W placówce funkcjonuje internat. Budynek ośrodka jest pozbawiony barier architektonicznych. Posiada podjazdy i windę (dźwig), które ułatwiają przemieszczanie się osobom z niepełnosprawnością ruchową. Osoby z problemami w werbalnym komunikowaniu się korzystają z pomocy i programów wspierających lub zastępujących komunikowanie się.

Prowadzimy szeroką działalność promującą niepełnosprawnych w środowisku. Efekty działań z uczniami można oglądać nie tylko w ośrodku, ale też w domach kultury, bibliotekach, na wystawach, aukcjach, kiermaszach. Zależy nam na pełnej integracji naszych wychowanków, stąd naszą tradycją są imprezy integracyjne organizowane w ośrodku i poza nim.

Nasi uczniowie wyjeżdżają na wycieczki krajoznawcze i turystyczne, uczestniczą w życiu kulturalnym i sportowym na szczeblu powiatu, regionu, kraju. Efektywnie współpracujemy z wieloma instytucjami i sponsorami, którzy wspierają nas w działalności na rzecz osób niepełnosprawnych.

Jesteśmy otwarci na współpracę i cieszymy się dobrą opinią wśród społeczności lokalnej. Naszym podopiecznym zapewniamy profesjonalną opiekę, indywidualne podejście i rodzinną atmosferę.

Branżowa Szkoła I Stopnia – opis działania

Odpowiadając na potrzeby społeczeństwa Powiatu Sokólskiego (rodziców i uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego w Sokółce), kilkanaście lat temu w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Sokółce utworzono Zasadniczą Szkołę Zawodową Nr 3, która w wyniku reformy oświatowej została przekształcona w Branżową Szkołę I Stopnia Specjalną Nr 3 w Sokółce. Obecnie ze względu na małą liczbę uczniów w szkole – zajęcia odbywają się w klasach łączonych (kl. I-III).

Do szkoły przyjmowani są uczniowie na podstawie świadectwa ukończenia 8-letniej szkoły podstawowej, aktualnego orzeczenia poradni psychologiczno –pedagogicznej o potrzebie kształcenia specjalnego wydane przez zespół orzekający i skierowania Starosty Sokólskiego (organu prowadzącego szkołę). Kształcenie uczniów może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 24 rok życia.

Szkoła kształci w zawodzie kucharz i przygotowuje do egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie. Cykl nauczania w szkole trwa 3 lata. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, zwany dalej „egzaminem zawodowym” z zakresu danej kwalifikacji przeprowadzany jest dla uczniów i absolwentów Branżowej Szkoły I stopnia. Uczniowie mają możliwość realizacji dodatkowych umiejętności zawodowych, w celu zwiększenia szansy na zatrudnienie. Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie umożliwia uzyskanie świadectwa potwierdzającego kwalifikację w zawodzie. Absolwenci Branżowej Szkoły I stopnia uzyskują świadectwo ukończenia szkoły, dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uczeń ma obowiązek przystępowania do egzaminu zawodowego jako warunku ukończenia szkoły.

Szkoła może prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe w zawodzie, w którym prowadzi kształcenie.

Celem nauczania i wychowania jest dążenie do pełnego i wszechstronnego rozwoju intelektualnego, społecznego i duchowego ucznia, przygotowania do dojrzałego życia i pełnienia określonej roli zawodowej w społeczeństwie.

Szkoła realizuje cele i zadania wynikające z treści podstawy programowej oraz programu dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, a w szczególności:

- 1) umożliwi uczniom niepełnosprawnym intelektualnie w stopniu lekkim zdobywanie wiedzy i umiejętności, niezbędnych do uzyskania świadectwa ukończenia szkoły i kwalifikacji zawodowych, zdobywanie wiedzy ogólnej, która stanowi fundament wykształcenia, umożliwiając zdobycie podczas dalszej nauki kwalifikacji zawodowych oraz umożliwiając kontynuację kształcenia w Branżowej Szkole II stopnia, a następnie jej późniejsze doskonalenie lub modyfikowanie;
- 2) przygotowanie uczniów do uzyskania kwalifikacji zawodowych, a także do pracy i życia w warunkach współczesnego świata;
- 3) wspomaga ucznia w jego wszechstronnym rozwoju oraz tworzy pozytywnie oddziałujące środowisko wychowawcze;
- 4) przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym;
- 5) zapewnia uczniom opiekę medyczną poprzez współpracę z poradnią medyczną oraz poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- 6) przygotowuje uczniów do pracy, a szczególnie kształtuje określone umiejętności i nawyki praktyczne oraz sferę zachowań, która obejmuje rzetelność wykonywanej pracy

i przestrzegania dyscypliny pracy, uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej;

7) kształtuje umiejętności z zakresu komunikacji społecznej, umiejętności współżycia w grupie i przygotowuje uczniów do integracji ze społeczeństwem;

8) doskonali nabyte wiadomości i umiejętności przydatne w życiu codziennym i przygotowuje do samodzielnego życia;

9) umożliwia rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów poprzez:

a) organizowanie zajęć w ramach przedmiotowych kół zainteresowań;

b) organizowanie konkursów przedmiotowych, zawodów sportowych, olimpiad wiedzy w szkole i poza szkołą;

10) koryguje nieprawidłowości rozwojowe.

Szkoła realizuje zadania poprzez:

1) zapewnianie wykwalifikowanej kadry nauczycielskiej niezbędnej do pełnej realizacji zadań pedagogicznych i profilaktycznych;

2) organizowanie specjalistycznej opieki;

3) łączenie procesu dydaktycznego i wychowawczego z życiem środowiska poprzez udział uczniów w pracach organizacji szkolnych, imprezach środowiskowych, konkursach i zawodach również poza szkołą;

4) stałą współpracę z rodzicami polegającą na organizowaniu spotkań celem omówienia problemów związanych z wychowaniem i nauczaniem, udziale rodziców w pracach rady rodziców, w pracach na rzecz szkoły;

5) organizowanie kształcenia w zawodzie kucharz;

Celem kształcenia zawodowego jest przygotowanie uczących się do życia w warunkach współczesnego świata, wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy. Nadrzędnym celem działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły jest wspieranie wychowanka w rozwoju ku pełnej dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacnianie i uzupełnianie przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

W szkole branżowej I stopnia organizuje się pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Pomoc udzielana jest uczniom, rodzicom i nauczycielom. Korzystanie z pomocy psychologiczno-pedagogicznej jest dobrowolne i nieodpłatne.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna polega na:

1) rozpoznawaniu i zaspokajaniu potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia;

2) rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia;

3) rozpoznawaniu czynników środowiskowych wpływających na funkcjonowanie ucznia w szkole;

4) stwarzaniu warunków do aktywnego i pełnego uczestnictwa ucznia w życiu szkoły i w życiu oraz w środowisku społecznym;

5) rozpoznawaniu przyczyn trudności w opanowywaniu umiejętności i wiadomości przez ucznia;

6) wspieraniu ucznia z wybitnymi uzdolnieniami;

7) opracowywaniu i wdrażaniu indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych;

8) prowadzeniu edukacji prozdrowotnej i promocji zdrowia wśród uczniów i rodziców;

9) podejmowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego oraz wspieraniu nauczycieli w tym zakresie;

10) wspieraniu uczniów metodami aktywnymi, w dokonywaniu u wyboru kierunku dalszego kształcenia, zawodu i planowaniu kariery zawodowej oraz udzielaniu informacji w tym kierunku;

11) wspieraniu nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne uczniów;

12) udzielaniu nauczycielom pomocy w dostosowywaniu wymagań edukacyjnych wynikających z realizacji programów nauczania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom;

13) wspieraniu nauczycieli i rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;

14) umożliwianiu rozwijania umiejętności wychowawczych rodziców i nauczycieli;

15) podejmowaniu działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych.

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole organizowana jest i udzielana we współpracy z:

1) rodzicami /prawnymi opiekunami uczniów;

2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi i poradniami specjalistycznymi;

3) placówkami doskonalenia nauczycieli;

4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;

5) organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

Pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielają:

1) nauczyciele w bieżącej pracy z uczniem na zajęciach;

2) specjaliści wykonujący w szkole zadania z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w szczególności:

a) pedagog;

b) psycholog szkolny;

c) logopeda;

d) terapeuta pedagogiczny

3) pracownicy szkoły poprzez zintegrowane oddziaływanie na ucznia.

2. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna w szkole realizowana przez każdego nauczyciela w bieżącej pracy z uczniem polega w szczególności na:

1) dostosowaniu wymagań edukacyjnych do możliwości psychofizycznych ucznia i jego potrzeb;

2) rozpoznawaniu sposobu uczenia się ucznia i stosowanie skutecznej metodyki nauczania;

3) indywidualizacji pracy na zajęciach obowiązkowych i dodatkowych;

4) dostosowanie warunków nauki do potrzeb psychofizycznych ucznia.

Pomoc psychologiczno – pedagogiczna świadczona jest również w formach zorganizowanych w ramach godzin przeznaczonych na te zajęcia i ujętych w arkuszu organizacyjnym ośrodka.

W zależności od potrzeb i możliwości organizacyjnych są to:

1) zajęcia rozwijające uzdolnienia – liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8;

2) zajęcia korekcyjno – kompensacyjne – liczba uczestników nie może przekraczać 5;

3) zajęcia logopedyczne – liczba uczestników nie może przekraczać 4;

4) zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – liczba uczestników nie może przekraczać 10;

5) inne zajęcia o charakterze terapeutycznym – liczba uczestników nie może przekraczać 10;

6) zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;

- 7) zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze – liczba uczestników nie może przekraczać 8;
- 8) zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się;
- 9) porady i konsultacje;
- 10) warsztaty;

Zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie do rodzaju zajęć.

W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń. Porady, konsultacje, warsztaty i szkolenia prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści.

Wymiar godzin poszczególnych form udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustala dyrektor szkoły, biorąc pod uwagę określoną w arkuszu organizacji odpowiednio liczbę godzin z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia.

Szkoła współdziała z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi oraz innymi instytucjami świadczącymi poradnictwo i specjalistyczną pomoc uczniom na prośbę rodziców (prawnych opiekunów) oraz w miarę potrzeb wynikających ze spostrzeżeń nauczycieli, w zakresie:

- 1) kierowania uczniów na zajęcia rewalidacyjno-terapeutyczne,
- 2) konstruowania indywidualnych programów edukacyjno-terapeutycznych,
- 3) poradnictwa i doradztwa specjalistycznego.

Ponadto szkoła zapewnia zajęcia rewalidacyjne odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów. Ilość godzin zajęć rewalidacyjnych Dyrektor Ośrodka umieszcza w szkolnym planie nauczania i arkuszu organizacyjnym. Godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych trwa 60 min. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć, w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym. Zajęcia rewalidacyjne prowadzone są w zależności od potrzeb ucznia, celu zajęć oraz zaleceń zespołu w grupach nie przekraczających 5 osób. Dla każdego ucznia, który posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zespół nauczycieli i specjalistów prowadzący z uczniem zajęcia, po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia, opracowuje indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny dostosowany do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia.

Zespół opracowuje program po dokonaniu wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, uwzględniając diagnozę i wnioski sformułowane na jej podstawie oraz zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego, we współpracy, w zależności od potrzeb, z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnią specjalistyczną. Program opracowuje się na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, nie dłuższy jednak niż etap edukacyjny.

W ramach zajęć rewalidacyjnych w programie uwzględnia się w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:

- 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę alternatywnych metod komunikacji – w przypadku ucznia niewidomego;
- 2) naukę innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji – w przypadku ucznia niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;

3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.

W szkołach ponadpodstawowych, działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego, dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.

W szkole funkcjonuje 1 oddział uczniów, dla których szkoła organizuje kształcenie ogólne i zawodowe.

Liczba uczniów w oddziale szkoły dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim wynosi nie więcej niż 16 osób.

Teoretyczna nauka zawodu dla uczniów szkoły odbywa się w pracowniach szkolnych wyposażonych w pełny zestaw środków dydaktycznych, sprzęt i urządzenia techniczne umożliwiające indywidualną i zespołową pracę. Pracownie szkolne posiadają regulaminy i instrukcje bhp. Celem praktycznej nauki zawodu jest przygotowanie ucznia do sprawnego wykonywania zawodu w zakresie umiejętności określonych w opisie do zawodu. Praktyczna nauka zawodu odbywa się w formie zajęć praktycznych w pracowniach szkolnych, warsztatach szkolnych, kuchni ośrodka oraz w przedsiębiorstwach, zakładach, instytucjach i jednostkach organizacyjnych osób prawnych i fizycznych, zwanych „zakładami pracy”.

Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są jedną z podstawowych form działalności dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego realizowane są w klasach I-III branżowej szkoły I stopnia. Na realizację zajęć przeznaczają się w szkolnym planie nauczania po 10 godzin minimum w klasach I-III branżowej szkoły I stopnia w roku szkolnym. Udział ucznia w zajęciach jest obowiązkowy. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane niezależnie od pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu udzielanej uczniom w ramach zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego organizowane jest w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego w zakresie udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w formie zajęć grupowych z wykorzystaniem aktywnych metod pracy oraz porad i konsultacji dla uczniów rodziców i nauczycieli.

Zajęcia odbywają się w klasach łączonych.

Grupa docelowa

Uczniowie klas I-III Branżowej Szkole I Stopnia Nr 3 w Sokółce – 7 osób z lekką niepełnosprawnością intelektualną (3 K + 4 M), w tym: 1 osoba z autyzmem, 1 osoba z afazją ruchową, 1 osoba z występującą chorobą przewlekłą.

N. – kl. I – lekka niepełnosprawność intelektualna

M. – kl. I – lekka niepełnosprawność intelektualna, epilepsja

N. – kl. I – lekka niepełnosprawność intelektualna, afazja ruchowa

B. – kl. II – lekka niepełnosprawność intelektualna, autyzm

D. – kl. III – lekka niepełnosprawność intelektualna

A. – kl. III – lekka niepełnosprawność intelektualna

N. – kl. III – lekka niepełnosprawność intelektualna

BSI° oferuje:

- opiekę nad uczniami odpowiednio do ich potrzeb i możliwości rozwojowych,
- prowadzenie procesu rewalidacyjnego w oparciu o indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów oraz zalecenia zawarte w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego,
- dobór zajęć rewalidacyjnych zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego i dostosowaniem do możliwości dziecka
- udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej w celu zapewnienia optymalnego rozwoju poprzez organizację: grupowych zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z języka polskiego, matematyki, języka rosyjskiego, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym – rehabilitacja, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu, porady i konsultacje z pedagogami i psychologiem.

Branżowa Szkoła I stopnia kształcąca w kierunku kucharz dla uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem i afazją ruchową w klasach łączonych posiada zarówno mocne, jak i słabe strony, wynikające z charakterystyki kształcenia zawodowego, potrzeb uczniów oraz specyfiki pracy z różnorodną grupą.

Mocne strony	Słabe strony
Dostosowanie programu nauczania: <ul style="list-style-type: none"> • Szkoła dostosowuje warunki realizacji podstawy programowej do możliwości i potrzeb uczniów, zapewniając naukę w otoczeniu, tempie nauki, stosowanych metodach pracy oraz materiałach do ich możliwości i specyficznych potrzeb. Dzięki temu uczniowie mogą zdobywać umiejętności we własnym tempie, bez presji. • Indywidualizowane podejście pozwala lepiej rozwijać umiejętności zawodowe, szczególnie praktyczne, w zawodzie kucharza.	Różnorodność potrzeb i poziomów umiejętności w klasach łączonych: <ul style="list-style-type: none"> • Współpraca uczniów o zróżnicowanych potrzebach (niepełnosprawność intelektualna, autyzm, afazja) bywa trudna, co może obniżać tempo nauki i wymagać dodatkowego wsparcia. • Często potrzebne są różne podejścia i metody pracy, co może być wyzwaniem dla nauczycieli, szczególnie przy dużych grupach. • Poziom wiedzy i umiejętności uczniów jest bardzo zróżnicowany, co utrudnia prowadzenie zajęć w klasach realizujących 3 podstawy programowe.
Kadra z kwalifikacjami do pracy z osobami z niepełnosprawnościami <ul style="list-style-type: none"> • W branżowej szkole I stopnia kształcącej uczniów z niepełnosprawnościami zatrudniona wykwalifikowana kadra pedagogiczna, która jest odpowiednio przeszkolona do pracy z uczniami o różnych potrzebach, co zwiększa efektywność nauki i jakość wsparcia.	Brak odpowiednio dostosowanych materiałów edukacyjnych <ul style="list-style-type: none"> • Większość standardowych materiałów edukacyjnych nie jest dostosowana do poziomu poznawczego i umiejętności komunikacyjnych uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, autyzmem czy afazją ruchową. Konieczne jest ich tworzenie lub adaptacja, co bywa czasochłonne i kosztowne.
Nauka praktyczna i zawodowa:	Problemy z adaptacją społeczną:

<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie uczniów do pracy w kuchni umożliwia naukę konkretnych, przydatnych na rynku pracy umiejętności, co może ułatwić im zatrudnienie. • Ćwiczenia praktyczne sprzyjają rozwijaniu samodzielności, odpowiedzialności i współpracy w grupie, co ma znaczenie nie tylko w życiu zawodowym, ale i codziennym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie z autyzmem i afazją ruchową mogą mieć trudności w integracji społecznej, co może prowadzić do wykluczenia lub nieporozumień w grupie. • Klasy łączone mogą wywoływać stres u uczniów, jeśli nie czują się w nich bezpiecznie lub nie mają wystarczającego wsparcia.
<p>Budowanie pozytywnej samooceny i motywacji do nauki</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdobywanie nowych umiejętności oraz rozwijanie talentów w kuchni może budować u uczniów poczucie własnej wartości i zwiększać motywację. Praca z konkretnymi wynikami, jakimi są przygotowane dania, daje im satysfakcję i wiarę we własne możliwości. 	<p>Niski poziom motywacji i trudności w dostosowaniu się do wymagań zawodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dla części uczniów z niepełnosprawnością intelektualną i autyzmem zawód kucharza jest wymagający z uwagi na stres, dynamiczne środowisko pracy, konieczność pracy pod presją czasu oraz kontakt z gorącymi przedmiotami czy ostrymi narzędziami. Może to powodować problemy adaptacyjne i stres.
<p>Nacisk na rozwijanie umiejętności praktycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie w kierunku kucharza opiera się na praktycznych zajęciach, które umożliwiają rozwijanie zdolności manualnych i sensorycznych. Jest to niezwykle cenne dla uczniów z niepełnosprawnościami, ponieważ praktyczna nauka może wspierać ich rozwój umiejętności motorycznych i zwiększać pewność siebie. 	<p>Ograniczenia w zakresie praktyk zawodowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktyki zawodowe mogą wymagać specjalnych warunków, aby uczniowie czuli się komfortowo i bezpiecznie, co nie zawsze jest możliwe. • W niektórych przypadkach pracodawcy mogą mieć obawy przed przyjmowaniem uczniów ze specjalnymi potrzebami na praktyki, co może ograniczać ich możliwość zdobywania doświadczenia.
<p>Wsparcie specjalistyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Możliwość pracy z oligofrenopedagogami, terapeutami oraz wsparcie psychologiczne pozwala na holistyczne podejście do edukacji uczniów z niepełnosprawnościami. • Wyspecjalizowana kadra potrafi dostosować metody pracy i wspierać uczniów w przezwyciężaniu trudności, np. w komunikacji czy motoryce. 	<p>Trudności w komunikacji i pracy zespołowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie z afazją ruchową mają trudności z wyrażaniem swoich myśli, co może powodować problemy we współpracy z innymi uczniami i nauczycielami.
<p>Integracja i rozwój społeczny w grupie różnorodnej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praca w klasach łączonych umożliwia integrację uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, co uczy tolerancji i współpracy. • Wspólne zajęcia pomagają budować kompetencje społeczne, uczą wzajemnego wsparcia i akceptacji. 	<p>Brak wsparcia społecznego i integracji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie z niepełnosprawnościami wciąż mogą spotykać się z wykluczeniem lub brakiem zrozumienia ze strony społeczeństwa, co wpływa na ich samoocenę i motywację. Integracja z rówieśnikami może być utrudniona, a możliwości współpracy z innymi szkołami lub firmami — ograniczone.

<p>Atmosfera wsparcia i akceptacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Branżowa szkoła specjalna często zapewnia środowisko przyjazne, pełne zrozumienia i wsparcia. Dzięki temu uczniowie mogą pracować w atmosferze pozbawionej presji, co wspomaga rozwój ich umiejętności społecznych i zawodowych oraz zwiększa komfort psychiczny. 	
<p>Zajęcia zorientowane na przyszłą samodzielność zawodową i życiową</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka gotowania i praca w kuchni sprzyja rozwijaniu kompetencji przydatnych w dorosłym życiu, co jest kluczowe dla uczniów z niepełnosprawnościami, ponieważ może pomóc im w osiągnięciu większej samodzielności. Nauka zawodu kucharza otwiera też możliwości przyszłego zatrudnienia, dając uczniom poczucie spełnienia i celu. 	
<p>Perspektywa zatrudnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W zawodzie kucharza istnieje relatywnie duże zapotrzebowanie na rynku pracy, co zwiększa szanse uczniów na znalezienie zatrudnienia po ukończeniu szkoły. • Uczniowie kończący szkołę mogą znaleźć pracę w gastronomii na stanowiskach pomocniczych, co jest dużym atutem dla ich przyszłości zawodowej. 	

Podsumowanie:

Branżowa Szkoła I stopnia o profilu kucharz dla uczniów z niepełnosprawnościami ma wiele zalet, ale wymaga jednak odpowiedniego wsparcia kadry oraz dostosowania metod pracy do potrzeb uczniów. Trudności mogą wynikać z różnorodności potrzeb uczniów w klasach łączonych i ograniczonych zasobów szkoły. Skuteczne działanie szkoły wymaga zaangażowania w indywidualizację i zapewnienie wsparcia specjalistycznego, aby każdy uczeń mógł rozwijać swoje umiejętności w odpowiednim tempie.

Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych uczniów polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu ich indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu ich indywidualnych możliwości psychofizycznych, wynikających w szczególności:

- 1) z niepełnosprawności,
- 2) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
- 4) ze specyficznych trudności w uczeniu się,
- 5) z zaburzeń komunikacji językowej,
- 6) z choroby przewlekłej,

7) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,

8) z niepowodzeń edukacyjnych,

9) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego, kontaktami środowiskowymi.

Badanie przeprowadzono z zastosowaniem ilościowych i jakościowych technik badawczych. Przeprowadzono diagnozę potrzeb wśród dyrekcji, nauczycieli i uczniów BSI^o. Diagnoza potrzeb, przygotowana została w oparciu o badania ankietowe, wywiady, obserwacje, przeanalizowano spis oraz stan techniczny posiadanego wyposażenia i materiałów edukacyjnych.

Uczniowie Branżowej Szkoły I Stopnia Nr 3 Specjalnej w Sokółce wymagają wsparcia w zakresie wspomagania i rozwijania kompetencji kluczowych szczególnie w zakresie rozwoju kompetencji matematycznych, językowych i komunikacyjnych oraz zawodowych, kształtowania umiejętności informatycznych oraz uczenia się, a także wsparcia w stymulowaniu rozwoju funkcji poznawczych, komunikacyjnych i społecznych, umożliwiających funkcjonowanie w grupie i w relacji z dorosłymi, które wykorzystywać będą w życiu dorosłym, pełniąc określone role społeczne, by móc odnaleźć się w otaczającej rzeczywistości.

U wszystkich uczniów należy rozwijać inicjatywność, przedsiębiorczość i kreatywność oraz kształtować umiejętności informatyczne potrzebne szczególnie przy aktywizacji zawodowej. Realizację tego obszaru opierać należy na kształtowaniu u uczniów poczucia odpowiedzialności za wykonaną pracę oraz bezinteresownej pomocy innym osobom.

Problemy uczniów i nauczycieli Branżowej Szkoła I Stopnia Nr 3 Specjalnej w Sokółce:

- **Mały dostęp uczniów ze złożonymi niepełnosprawnościami do indywidualnych lub w małych grupach zajęć usprawniających deficyty rozwojowe** – ma poważny wpływ na ich rozwój i funkcjonowanie, zarówno w szkole, jak i w przyszłym życiu zawodowym i społecznym. Działania usprawniające, takie jak terapia logopedyczna, rehabilitacja ruchowa, treningi sensoryczne, TUS, hipoterapia czy zajęcia wspomagające funkcje poznawcze (prowadzone w ramach zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z przedmiotów ogólnokształcących i zawodowych) są kluczowe dla maksymalizacji ich potencjału. Brak dostępu do tych zajęć wpływa na wiele aspektów ich życia:
- **Utrudnienia w rozwoju komunikacyjnym:** Uczniowie nie otrzymują pełnego wsparcia w rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych (werbalnych i niewerbalnych), co może powodować dalsze trudności w porozumiewaniu się z otoczeniem, zwiększając poczucie frustracji i izolacji.
- **Ograniczenia w rozwoju funkcji poznawczych:** Bez indywidualnych zajęć, uczniowie mogą mieć trudności z rozwijaniem zdolności takich jak pamięć, uwaga, logiczne myślenie i koncentracja, co wpływa na ich funkcjonowanie w środowisku szkolnym i poza nim.
- **Brak wsparcia dla funkcji motorycznych i zmysłowych:** Uczniowie ze złożonymi niepełnosprawnościami często mają problemy z koordynacją ruchową i integracją sensoryczną, co może być przyczyną problemów z wykonywaniem codziennych czynności. Brak rehabilitacji ruchowej może pogłębiać ograniczenia w ich mobilności i zdolnościach manualnych.
- **Problemy w rozwoju społecznym i emocjonalnym:** Bez indywidualnego wsparcia uczniowie mogą mieć trudności z rozpoznawaniem emocji, nawiązywaniem relacji, czy kontrolą impulsów, co może prowadzić do problemów z zachowaniem i izolacji społecznej.

Wprowadzenie działań, takich jak zwiększenie dostępności specjalistów, współpraca z zewnętrznymi placówkami, wsparcie rodziców oraz inwestowanie w nowoczesne technologie, pozwala na niwelowanie tych ograniczeń. Dzięki odpowiedniemu wsparciu uczniowie mogą osiągać pełniejszy potencjał, zwiększyć swoje umiejętności i funkcjonować bardziej samodzielnie w codziennym życiu.

- **Ograniczenia finansowe uniemożliwiają branżowej szkole kształcącej osoby z niepełnosprawnościami dostęp do warsztatów kulinarnych prowadzonych przez znanych kucharzy i producentów żywności** – Brak dostępu do warsztatów kulinarnych prowadzonych przez profesjonalistów może ograniczać rozwój zawodowy, motywację oraz społeczne kompetencje uczniów z niepełnosprawnościami. Warsztaty kulinarne z udziałem profesjonalistów są nie tylko wartościowym źródłem wiedzy zawodowej, ale także pomagają rozwijać umiejętności społeczne, motywację oraz przygotowują uczniów do realiów rynku pracy. Aby zniwelować te ograniczenia, szkoła mogłaby skorzystać z alternatywnych rozwiązań, takich jak: wniosek o dofinansowanie edukacji włączającej z Instytucji Zarządzającej, gdzie w ramach współpracy szkoły specjalnej ze szkołą masową jest możliwość realizacji zadania. W ten sposób uczniowie zyskają możliwość rozwijania swoich umiejętności zawodowych, niezależnie od ograniczeń finansowych szkoły.
- **Ograniczenia finansowe rodzin utrudniają organizację wycieczek do interesujących turystycznie miejsc, w których można zorganizować warsztaty kulinarne** – brak możliwości uczestniczenia w takich wyjazdach ogranicza ich edukacyjne i społeczne doświadczenia, co może wpływać na ich rozwój zawodowy, motywację i integrację społeczną. Wycieczki i warsztaty kulinarne poza szkołą są dla uczniów inspirującym doświadczeniem, które może wzmacniać ich motywację do nauki i rozwijania zainteresowań. Brak takich możliwości może obniżać motywację i sprawiać, że uczniowie czują się mniej wartościowi i wykluczeni. Uczestnictwo w wycieczkach pozwala uczniom ćwiczyć umiejętności społeczne, takie jak komunikacja, współpraca w grupie i radzenie sobie w nowych sytuacjach. Brak takich doświadczeń może ograniczać ich umiejętności adaptacyjne, co wpływa na ich samodzielność i gotowość do wyzwań zawodowych. Wyjazdy do miejsc związanych z tradycją kulinarną pozwalają uczniom poznać różnorodność kulinarną, kulturową i historyczną, co może wzbogacić ich wiedzę i zainteresowania. Bez tych doświadczeń rozwój ich horyzontów kulinarnych jest ograniczony. Aby zniwelować te ograniczenia, szkoła może skorzystać z rozwiązania jakim jest wniosek o dotację. Dzięki takiemu wsparciu uczniowie zyskują większe możliwości rozwijania swoich zainteresowań kulinarnych i przygotowania zawodowego, niezależnie od barier finansowych.
- **Wysokie koszty szkoleń zniechęcają nauczycieli do udziału w formach doskonalenia np. w zakresie wspierania uczniów z niepełnosprawnościami** – może to negatywnie wpływać na jakość edukacji i wsparcia oferowanego uczniom. Doskonalenie zawodowe jest kluczowe dla nauczycieli pracujących z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych, ponieważ umożliwia im poznawanie nowych metod pracy, lepsze zrozumienie specyfiki poszczególnych niepełnosprawności i rozwijanie kompetencji niezbędnych do indywidualizacji nauczania. Nauczyciele, którzy nie mają dostępu do aktualnej wiedzy, mogą mieć trudności z efektywnym wspieraniem rozwoju uczniów z niepełnosprawnościami. Bez nowoczesnych metod i technik pracy, wsparcie może być mniej dostosowane do potrzeb uczniów, co wpływa na ich postępy i motywację do nauki. By zniwelować te ograniczenia, szkoła może ubiegać się o wsparcie finansowe z funduszy zewnętrznych i współpracować z innymi placówkami. Dzięki takim rozwiązaniom nauczyciele mają większe możliwości podnoszenia kwalifikacji, co przekłada się na lepsze wsparcie dla uczniów.

- **Brak środków finansowych szkół uniemożliwia prowadzenie działań integracyjnych między branżowymi szkołami specjalnymi i masowymi w atrakcyjnej formie** – wpływa to negatywnie na rozwój społeczny uczniów z obu środowisk, a szczególnie na integrację uczniów z niepełnosprawnościami. Ograniczenia te mogą powodować izolację społeczną, niezrozumienie i trudności w nawiązywaniu relacji, co ma wpływ na samoocenę, poczucie przynależności i otwartość na różnorodność. By zniwelować te skutki, warto aplikować o dotacje oraz tworzyć wspólne projekty szkolne. Dzięki takim działaniom szkoły mogą tworzyć środowisko sprzyjające integracji, rozwijaniu kompetencji społecznych i budowaniu wzajemnej empatii wśród uczniów.
- **Ograniczony dostęp uczniów branżowej szkoły specjalnej i masowej do wspólnych zajęć pozalekcyjnych rozwijających zainteresowania muzyczne lub teatralne** – Integracyjne zajęcia muzyczne i teatralne mogą być mostem między uczniami szkół specjalnych i masowych. Bez nich istnieje ryzyko braku wzajemnego zrozumienia i empatii. Wspólne działania artystyczne mogą redukować uprzedzenia, a ich brak może pogłębiać podziały między uczniami z różnych środowisk. Zajęcia pozalekcyjne są okazją do nawiązywania relacji z rówieśnikami. Brak takich aktywności może utrudniać budowanie więzi i zwiększać poczucie osamotnienia. Dla wielu uczniów udział w zajęciach artystycznych daje szansę na poczucie sukcesu i docenienie. Bez tego uczniowie mogą czuć, że brakuje im szans na wyróżnienie się.
- **Niski poziom świadomości rodziców osób z niepełnosprawnościami na temat trudności ich dzieci i sposobów radzenia sobie z nimi** – może mieć znaczący wpływ na rozwój dziecka, jego funkcjonowanie w społeczeństwie, a także na relacje rodzinne. Rodzice są kluczowym wsparciem dla dziecka, dlatego ich brak wiedzy lub zrozumienia może prowadzić do wielu wyzwań. Rodzice mogą stosować nieodpowiednie metody wychowawcze, które zamiast pomagać, mogą pogłębiać trudności dziecka. Brak zrozumienia trudności przez rodziców może powodować, że dziecko czuje się niezrozumiane lub niesprawiedliwie oceniane. Zrozumienie trudności dziecka i zastosowanie odpowiednich metod wsparcia sprzyja jego rozwojowi. Większa świadomość rodziców zmniejsza napięcia w rodzinie i zwiększa poczucie współpracy. Świadomi rodzice czują się pewniej w swojej roli i lepiej radzą sobie z wyzwaniami.

Diagnoza potrzeb Branżowej Szkoły I Stopnia Nr 3 w Sokółce została opracowana w celu złożenia wniosku o dofinansowanie działań projektu dotyczącego Edukacji włączającej realizowanych we współpracy z Zespołem Szkół Rolniczych w Sokółce.

Opracowała – Beata Tur

DYREKTOR
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego
mgr Elżbieta Szomka